

Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid

Onderwijs Achterstandenbeleidsplan
2011-2012 (kenmerk: BR11.0003)

Gemeente Brummen

Inhoudsopgave	pag.
Inleiding	3
Inleiding	3
Overgangsregeling	3
Rol gemeente	3
Totstandkoming van het plan	3
Bezuiniging op de doeluitkering	4
Leeswijzer	4
Hoofdstuk 1	4
Het nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid	4
1.1 Uitgangspunten nieuw rijksbeleid	4
1.2 Kwaliteitseisen nieuw rijksbeleid	5
1.3 Verdere invulling voorschoolse educatie	6
1.4 Toezicht en handhaving	6
1.5 Regierol gemeente	7
Hoofdstuk 2	7
Onderwijsachterstandenbeleid in de gemeente Brummen	7
2.1 Beleidsuitgangspunten	7
2.2 Voor- en voerschoolse educatie (VVE)	8
2.3 Huidig aanbod VVE	8
2.4 Het VVE beleid Brummen voor 2001 (en 2012)	10
Item 1: Algemene doelstelling en definitie doelgroep	10
Item 2: Verhoging bereik doelgroepkinderen	11
Item 3: Deskundigheidsbevordering	12
Item 4: Verbetering doorgaande leerlijn	13
Item 5: Aanvullende maatregelen m.b.t effectiviteitsverhoging	13
VVE-programma	13
Item 6: Vormgeving en overlegstructuur	13
Item 7: Registratie, monitoring, verantwoording	14
Hoofdstuk 3	15
Taalschakelvoorziening	15
Hoofdstuk 4	17
Financiële middelen	17
4.1 Financieel kader voorschoolse voorzieningen	17
4.2 Financieel kader voerschoolse voorzieningen	17
4.3 Bezuiniging	17
4.4 Begroting	19
 Bijlage 1	 20
Project "Taal zonder Drempels"	20

Inleiding

Voor u ligt het Onderwijsachterstandenbeleidsplan (OAB-plan) 20011 – 2012. Deze nota bouwt voort op het OAB-plan 2007 – 2010, dat door het college en de raad in het voorjaar 2007 is vastgesteld.

Het OAB-plan voldeed aan het toentertijd voorliggende wetsvoorstel 'Onderwijsachterstandenbeleid 2006 – 2010' van het kabinet Balkenende II dat per 1 augustus 2006 in werking trad.

Met ingang van 1 augustus 2010 is ter verbetering van het onderwijsachterstandenbeleid de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet OKE) in werking getreden. Dit wetsvoorstel verbetert drie wetten, t.w. de Wet Kinderopvang, de Wet op het Onderwijstoezicht en de Wet op het Primair

Het doel van de Wet OKE is om de taalontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de kwaliteitseisen van de peuterspeelzalen te verbeteren (meer op één lijn te brengen met de kinderdagverblijven). Hiermee krijgen jonge kinderen in peuterspeelzalen en kindercentra een veilige, stimulerende omgeving waarbij medewerkers in staat zijn om een risico op een taalachterstand in het Nederlands te signaleren en dat effectief aan te pakken. Zodat kinderen zonder taalachterstanden aan de basisschool kunnen beginnen.

Om dit te bewerkstelligen ligt in het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid de nadruk ook nog steeds op de voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Onderzoek heeft namelijk uitgewezen dat goede programma's voor VVE een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de startpositie van achterstandsleerlingen in het basisonderwijs.

Overgangsregeling

Het wetsvoorstel OKE en de kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie treden in werking op 1 augustus 2010. Grote steden zullen vanaf die datum aan alle kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie moeten voldoen. Andere gemeenten krijgen een jaar uitstel voor de opleidingseisen voor het personeel. Kleine gemeenten of gemeenten met weinig doelgroepkinderen krijgen bovendien een jaar uitstel voor het bieden van minimaal vier dagdelen of 10 uur voorschoolse educatie. Alle gemeenten moeten per 1 augustus 2010 wel twee leidsters op een groep van 16 kinderen hebben en gebruik maken van brede programma's voor voorschoolse educatie.

Rol gemeente

Gemeenten hebben een regierol bij het verzorgen van een goed voorschools aanbod voor alle jonge kinderen met een (taal)achterstand. Om dit aanbod in de gemeente Brummen te realiseren en om al deze kinderen te bereiken, zijn er afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in dit plan.

Aangezien de wetgeving gemeenten niet meer verplicht tot het opstellen van een 4 jarenbeleidsplan, is gekozen voor een 2-jarig plan, echter met dien verstande dat, gezien de ontwikkelingen op het gebied van harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaal, dit plan eind 2011 met een jaar verlengd kan worden.

Totstandkoming van het plan

Voorliggende plan is naar aanleiding van de monitor/evaluatie Onderwijs Achterstandenbeleidsplan 2007-2010 tot stand gekomen. Deze monitor/evaluatie is op 8 september 2010 aan u voorgelegd (BW10.0319) en in nauw overleg met betrokken partijen en de projectgroep OAB tot stand gekomen. Tijdens de evaluatie kwam een aantal wensen en verbeterpunten naar voren, waarover is afgesproken die nader te onderzoeken wanneer er meer helderheid zou zijn over het budget. Inmiddels heeft een nader onderzoek naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de wensen en verbeterpunten plaatsgevonden. De mogelijkheden zijn in dit plan opgenomen.

Bezuiniging op subsidie

Inmiddels is bekend welke financiële middelen het Ministerie aan de gemeente Brummen heeft toegekend. In de 4 voorgaande jaren bedroeg de subsidie voor het bestrijden van onderwijsachterstanden afgerond € 197.811 per jaar. Voor de komende 4 jaren zal dit bedrag afgerond € 155.906 per jaar bedragen. Er is ons voor uitvoering van het plan vanuit het Rijk een bezuiniging van afgerond € 42.000 opgelegd.

De middelen uit voorgaande jaren werden op basis van het plan 2007-2010 niet volledig ingezet, waardoor de bezuiniging van € 42.000 niet volledig gerealiseerd hoeft te worden. Enkele

aanpassingen in het plan geven een besparing op het budget. Andere aanpassingen vragen geen extra middelen, alleen een andere werkwijze.

In het plan is voor de komende jaren daarom een sluitende begroting opgenomen.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk gaan we in op de hoofdlijnen van het nieuwe rijksbeleid. In hoofdstuk 2 wordt het meerjarenplan uitgewerkt naar aanleiding van de evaluatie en overeenkomstig het nieuwe rijksbeleid. Informatie over taalschakelvoorzieningen treft u aan in hoofdstuk 3. En de financiële consequenties van het beleid inclusief een tweejaarlijkse begroting zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

1. Het nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid

Het onderwijsachterstandenbeleid is er op gericht om onderwijsachterstanden bij leerlingen in het basisonderwijs en bij jonge kinderen (jonger dan 4 jaar) vroegtijdig op te sporen en te bestrijden. Scholen worden geconfronteerd met allochtone en autochtone leerlingen die bij de entree in het basisonderwijs te maken hebben met een grote achterstand. Dit kan verstrekkende negatieve gevolgen hebben voor de verdere schoolloopbaan en de latere maatschappelijke carrière van deze kinderen. Deze achterstandskinderen vormen de doelgroep voor het onderwijsachterstandenbeleid. Het is van belang dat gemeenten en scholen de mogelijkheid hebben om voor deze kinderen voorzieningen te treffen waarmee de achterstanden kunnen worden ingelopen.

Bij VVE gaat het om het stimuleren van de cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Aan de hand van uiteenlopende thema's leren kinderen door middel van spel, interactie en knutselen allerlei vaardigheden. Het gaat dan om het ontwikkelen van motoriek, taalvaardigheid, ruimtelijk inzicht en samenwerken. Er zijn situaties waarin kinderen wel de vermogens hebben om zich goed te ontwikkelen, maar niet de kans krijgen om die te benutten, doordat zij onvoldoende taalaanbod in het Nederlands hebben gehad. Kinderen hebben een verhoogd risico op taalachterstand als ze opgroeien in een omgeving waarin niet veel wordt voorgelezen, geen (taal)spelletjes worden gedaan en nauwelijks gesprekken gevoerd worden. Ook kan VVE er voor zorgen dat de ouders van deze kinderen beter bekend raken met het belang van voorlezen en spelonderwijs leren en hen ertoe stimuleren om dit ook thuis te doen.

Met ingang van 1 augustus 2010 is ter verbetering van het onderwijsachterstandenbeleid de Wet OKE in werking getreden. Dit wetsvoorstel verbetert drie wetten.

1. In de Wet Kinderopvang wordt een kwaliteitskader voor peuterspeelzalen opgenomen evenals het toezicht van de gemeente daarop met de bijbehorende handhaving mogelijkheden. Verder worden in deze wet kwaliteitseisen voor voorschoolse educatie opgenomen.
2. In de Wet op het onderwijstoezicht wordt geregeld dat de Inspectie van het Onderwijs toezicht houdt op de kwaliteit van voorschoolse educatie.
3. In de Wet op het Primair Onderwijs wordt de regierol van gemeenten ten aanzien van het onderwijsachterstandenbeleid verstevigd en wordt de verantwoordelijkheid voor een breder en beter aanbod en de toegankelijkheid van voorschoolse educatie (zowel in peuterspeelzalen als in kinderdagverblijven) bij gemeenten neergelegd.

1.1 Uitgangspunten nieuw rijksbeleid

Het Rijk wil in 2011 voor de nieuwe planperiode een dekkend en kwalitatief goed aanbod van VVE voor alle peuters en kleuters die een risico hebben op een taalachterstand. Het aanbod moet afgestemd zijn op de vraag. Dat wil zeggen dat het aanbod zowel in kinderdagverblijven, in peuterspeelzalen als op scholen op orde moet zijn. Verder moet het aanbod van dusdanige kwaliteit zijn dat het een positief effect heeft op de ontwikkeling van kinderen. Gemeenten hebben de regie bij het bereiken van zoveel mogelijk kinderen voor voorschoolse educatie. In 2011 moet de gemeente hiervoor een sluitend systeem georganiseerd hebben. De doelstelling is 100% aanbod van VVE in 2011 en het reduceren van de taalachterstand van achterstandsléerlingen aan het einde van de basisschool met 40% ten opzichte van het meetjaar 2002.

Het uitgangspunt van het nieuwe rijksbeleid is dat door het vastleggen van minimumeisen voor de uitvoeringscondities en kwaliteit van voorschoolse educatie taalachterstanden bij jonge kinderen

effectiever kunnen worden tegengegaan. Aan peuterspeelzalen en kinderdagverblijven die voorschoolse educatie aanbieden, worden vanaf 1 augustus 2010 daarom extra kwaliteitseisen gesteld. Deze kwaliteitseisen staan beschreven in het 'Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie'.

In het besluit wordt geregeld dat de kinderen die dit nodig hebben een volwaardig aanbod voor voorschoolse educatie krijgen. Continuïteit en intensiteit is belangrijk. De kwaliteitseisen zijn zoveel mogelijk gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek

Er is gekozen om een nieuw besluit te treffen omdat het voorgaande besluit onvoldoende kwaliteitswaarborgen bood om significante voortgang in de ontwikkeling van kinderen te kunnen signaleren. Zo was voorgeschreven dat voorschoolse educatie verzorgd moest worden door gekwalificeerd personeel, maar het was onduidelijk wat daaronder verstaan werd. Verder was een minimum van drie dagdelen per week voorgeschreven, terwijl uit onderzoek blijkt dat zeker vier dagdelen nodig zijn.

Het doel van dit besluit is om achterstanden bij jonge kinderen effectiever tegen te gaan door het vastleggen van de basisvoorwaarden voor de kwaliteit van voorschoolse educatie.

Door de nieuwe wet blijven schoolbesturen en gemeenten de eerstverantwoordelijken voor het voorkomen en bestrijden van achterstanden in het primaire onderwijsproces. Een groot deel van het Rijksbudget blijft rechtsreeks naar de schoolbesturen gaan. Voor Brummen betekent dit dat 3 scholen op basis van de gewichtenregeling middelen voor meer formatie ontvangen. Dat zijn de huidige VVE scholen, De Springveer, Cornelis Jetses en De Krullebaar.

De gemeenten die op basis van het leerlingengewicht in aanmerking komen voor financiële middelen voor voorschoolse educatie, ontvangen dit in de decentralisatie-uitkering. Deze gelden dienen nog steeds ingezet te worden op de volgende gebieden:

- het VVE-beleid in de voorschoolse periode;
- de ontwikkeling van schakelklassen (niet verplicht);
- de overlegstructuur tussen schoolbesturen en gemeente in het kader van de lokale educatieve agenda.

1.2 Kwaliteitseisen nieuw rijksbeleid

De volgende kwaliteitseisen staan nu beschreven:

- Voorschoolse educatie wordt ten minste vier dagdelen of 10 uur per week gegeven op een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf. Dit was 3 keer per week.
- Op een groep waaraan voorschoolse educatie wordt aangeboden staat minimaal één beroepskracht per 8 kinderen. In groepen van 9 tot maximaal 16 kinderen staan twee beroepskrachten. Dit was al zo op een VVE groep.
- De beroepskrachten hebben ten minste een opleiding gevolgd op PW3 niveau. Onderdeel van deze beroepsopleiding is de module over het verzorgen van voorschoolse educatie. Als de beroepskracht deze module niet heeft gevolgd, bezit ze een ander bewijs dat specifieke scholing is afgerond over voorschoolse educatie. Dit was nog niet verplicht.
- De houder van een kindercentrum of peuterspeelzaal waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks een opleidingsplan op waarin staat beschreven hoe de kennis en vaardigheden in voorschoolse educatie van beroepskrachten worden onderhouden.
- Voor de voorschoolse educatie wordt met erkende VVE methodes gewerkt die een breed programma gebruiken dat zich richt op taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. De methode Startblokken, die in Brummen wordt gehanteerd, voldoet aan dit brede programma.

1.3 Verdere invulling voorschoolse educatie

Naast de kwaliteitseisen in het besluit kunnen ook andere uitvoeringscondities bijdragen aan het behalen van betere resultaten met voorschoolse educatie. Deze condities worden echter niet dwingend vastgelegd in het besluit, aangezien de uitvoering hiervan veelal afhankelijk is van lokale factoren en situaties. Voor gemeenten bestaat overigens de ruimte om aanvullende voorwaarden op te nemen in bijvoorbeeld de subsidiebeschikkingen aan de houders van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Dit zouden bijvoorbeeld vereisten kunnen betreffen op het gebied van:

- De betrokkenheid van ouders bij taalstimulering; (wordt in beperkte mate in Brummen toegepast);
- Het gebruik van een kindvolgsysteem (wordt in Brummen gehanteerd);
- De overdracht van gegevens over de ontwikkeling van een kind bij de doorstroom naar het basisonderwijs (wordt in Brummen gehanteerd).

1.4 Toezicht en handhaving

Nieuw in de wet is het onderwerp toezicht en handhaving. In het verleden werd door de GGD alleen toezicht gehouden op kinderdagverblijven. En in het basisonderwijs hield de inspectie van het onderwijs toezicht op VVE in de vroegschoolse periode. Gemeenten waren zelf verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de uitvoering van het VVE in de voorschoolse periode. Dat wordt nu drastisch gewijzigd.

De GGD, als toezichtshouder, zal toezicht houden op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de kwaliteit van door Colleges van Burgemeester en Wethouders gesubsidieerde voorschoolse educatie op een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf. Beiden rapporteren aan de betreffende instelling en aan de gemeente.

Bij de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen waar gesubsidieerde voorschoolse educatie wordt gegeven, beoordeelt de GGD of aan de basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie wordt voldaan. Dit zijn de verhouding tussen het aantal kinderen en het aantal beroepskrachten, het aantal dagdelen of het aantal uur, het opleidingsniveau van de beroepskrachten, het volgen van scholing en/of coaching en de gegevensoverdracht van peuterspeelzaal naar de basisschool. Dit laatste onderdeel gebeurt op grond van artikel 167, derde lid van de Wet op het primair onderwijs.

Indien er tekorten worden geconstateerd ten aanzien van de basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie, geeft de GGD dit rapport in afschrift aan de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie voert risicogestuurd toezicht uit en kan naar aanleiding van signalen van de GGD intensiever haar toezichtbevoegdheden gaan uitoefenen. De bevoegdheden van de Inspectie om toezicht te houden op de naleving van de basisvoorwaarden voorschoolse educatie worden verleend op basis van artikel 15g in de Wet op het onderwijstoezicht (WOT).

Gemeenten handhaven op voorschoolse educatie indien de kwaliteit van de voorschoolse educatie niet voldoet aan de basisvoorwaarden. Zo kunnen gemeenten indien de kwaliteit zodanig tekortschiet de subsidie voor voorschoolse educatie stopzetten. Ook hebben gemeenten de mogelijkheid om op grond van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen maatregelen te treffen, zoals het geven van een schriftelijke aanwijzing of een schriftelijk bevel. Indien de gemeente haar handhavingstaken niet of onvoldoende uitoefent en er sprake blijft van het niet voldoen aan de in dit besluit neergelegde basisvoorwaarden, kan de Minister ingrijpen op grond van artikel 170 van de Wet op het primair onderwijs. In dat geval is er sprake van taakverwaarlozing door de gemeente en kan de Minister orde op zaken (laten) stellen.

1.5 Regierol gemeente

Het Rijk beoogt door middel van de wetwijzigingen nauwere samenwerking tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, maar gemeenten kunnen zelf bepalen op welke manier en in welk tempo zij de samenwerking van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen vorm willen geven. Hierdoor kunnen initiatieven worden afgestemd op de lokale situatie en behoefte. Het kan dus zijn dat de kinderdagverblijven en peuterspeelzalen als zelfstandige instellingen blijven functioneren, maar ook dat binnen één organisatie zowel arrangementen kinderopvang als peuterspeelzaalwerk aangeboden

worden. In de gemeente Brummen moet de visie op verdere harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaal nog verder vorm krijgen evenals de opgelegde bezuiniging voor het peuterspeelzaalwerk. Voor welke vorm ook gekozen wordt, vast staat wel dat dit op redelijk korte termijn gevolgen kan hebben voor de uitvoering van het VVE, waardoor voortzetting van het plan per jaar meer armslag voor eventuele verandering biedt. Gemeenten hebben een regierol in het onderwijsachterstandenbeleid.

Op grond van artikel 167 van de Wet op het primair onderwijs is voorschoolse educatie een onderwerp waarvoor een verplichting geldt tot het maken van afspraken in het Lokaal Educatief Overleg. In gevallen waarin geen overeenstemming gevonden wordt bij de totstandkoming van de afspraken, heeft de gemeente – onder bepaalde voorwaarden – doorzettingsmacht ten aanzien van het vaststellen van de doelgroep, de werving en toeleiding naar voorschoolse educatie en de doorgaande leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie.

2. Onderwijsachterstandenbeleid in de gemeente Brummen

De uitvoerders van het onderwijsachterstandenbeleid in Brummen zijn:

Voorschoolse periode:

Stichting Peuterspeelzalen gemeente Brummen (PSZ)
Stichting Kinderopvang Brummen Eerbeek (SKBE)
Consultatiebureau Verian (CB)
Stichting Welzijn Brummen (SWB)

Vroegschoolse periode:

Basisonderwijs (BO)

Bij de totstandkoming van de vorige planperiode is gekozen voor de variant waar de gemeente met de uitvoerders samen de gewenste situatie voor de voor- en de vroegschoolse periode bekijkt. In overleg met de partners wordt zoveel mogelijk toegewerkt naar de gewenste situatie waarbij de scholen ook nadrukkelijk verzocht wordt om uit eigen middelen te investeren. Er is een duidelijke regie van de gemeente op de doorgaande lijn en op het bereik van doelgroepkinderen in voor- en de vroegschoolse periode. Voor de nieuwe planperiode 2011-2012 is ook deze werkwijze weer gehanteerd.

Op 8 september 2010 is de monitor/evaluatie van het Onderwijsachterstandenbeleidsplan 2007-2010 geaccordeerd (BW10.0319/JWB). Hierin werd voorgesteld het beleidsplan tot 31 december 2010 voort te zetten en akkoord te gaan met enkele aanbevelingen tot wijzigingen.

Gezien een aantal onzekerheden, zoals de financiële situatie na 31 december 2010 en de harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaal was het niet verstandig toen direct met een nieuw meerjarenplan te komen.

Tijdens de evaluatie kwamen een aantal wensen en verbeterpunten naar voren, waarover is afgesproken die nader te onderzoeken wanneer er meer helderheid zou zijn over het budget. In deze nota worden de mogelijkheden en onmogelijkheden van de wensen en verbeterpunten weergegeven. Het gaat hier om een 2-jarig beleidsplan, echter met dien verstande dat, gezien de ontwikkelingen op het gebied van harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaal, dit plan eind 2011 met een jaar verlengd kan worden.

2.1 Beleidsuitgangspunten

In dit nieuwe OAB-plan blijven de beleidsuitgangspunten hetzelfde. Deze uitgangspunten zijn:

- Een integrale benadering van de zorgleerlingen is het vertrekpunt. Kinderen die het nodig hebben behoren ondersteuning te krijgen. Dit vereist:
 - vroegsignalering met daarbij een belangrijke rol voor het consultatiebureau, de SWB en de peuterspeelzalen;
 - onderwijs op maat;
 - gericht omgaan met verschillen in de mogelijkheden van de kinderen.

- Er vindt samenwerking plaats op de verschillende beleidsterreinen. Deze samenwerking stelt zich ten dienste van een optimale schoolloopbaan van leerlingen en het afstemmen van voorschoolse en schoolse activiteiten.
- De wisselwerking tussen voorschoolse, schoolse en bovenschoolse activiteiten wordt gezien als aanjager voor ontwikkelingen. Een gezamenlijk doorleefde visie op onderwijsachterstandenbeleid vraagt om een leeromgeving waarin scholen en instellingen van elkaar leren.
- Het monitoren van activiteiten en opbrengsten wordt breed gedragen en gericht ingezet. Het objectiveren van resultaten van geleverde inspanningen, het meten daarvan en het gebruik van de uitkomsten van die meting voor het formuleren is een bijdrage aan de ontwikkeling van de individuele school en de ontwikkeling van het onderwijs binnen de gemeente.

2.2 Voor- en vroegschoolse educatie

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) houdt in dat kinderen al op jonge leeftijd meedoen aan educatieve activiteiten in de voor- en vroegschoolse periode. De activiteiten beginnen in de voorschoolse periode (consultatiebureau, SWB, peuterspeelzaal, kinderopvang) en lopen door in groep 1 en 2 van het basisonderwijs (vroegschoolse periode). Het algemene doel van VVE is het voorkomen en terugdringen van (taal)achterstanden, zodat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat kinderen met een achterstand instromen in groep 3 van het basisonderwijs. Uiteindelijk dient de VVE de kansen van kinderen op een goede schoolloopbaan te vergroten. Om de link tussen voor- en vroegschoolse educatie te behouden, is het van belang aandacht te blijven schenken aan de doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie. Het is daarom goed om de de voorschoolse educatie nog beter te laten aansluiten bij de vroegschoolse educatie en hierbij elkaars expertise te gebruiken. In het jaar 2011 wordt hier extra aandacht aan besteed. Om een betere doorlopende leerlijn te krijgen zullen de PSZ en het basisonderwijs samen afspreken welke thema's op de PSZ ook aan de orde zullen komen, in verband met herkenning van de leerlijn door de kinderen op het basisonderwijs. Het gaat hier met name om thema's die bijna dagelijks terugkomen. De deskundigheidsbevordering op deze thema's worden onderling uitgewisseld door enkele ochtenden met elkaar mee te lopen. Zo krijgen leidsters meer besef van de schoolse situatie en leerkrachten meer besef van de vroegschoolse situatie.

2.3 Huidig aanbod VVE

Het VVE aanbod in Brummen wordt hieronder per onderdeel nader uitgewerkt.

Basisonderwijs

Het basisonderwijs werkt met gewichtenkinderen. Een gewichtenkind is op basis van afkomst een kind met een mogelijk vergroot risico op een taalachterstand. Dit is iets anders dan een doelgroepkind. Een doelgroepkind conform de definitie in Brummen is een kind dat door het CB op basis van een daadwerkelijke taalachterstand VVE nodig heeft.

Er zijn 14 basisscholen binnen de gemeente Brummen. Op de teldatum van 1 oktober 2010 zijn er 43 gewichtenkinderen in de leeftijdsgroep 4-5 jarigen. Dat is evenals vorige jaren ongeveer 10% (9,33%) van het totale aantal leerlingen in deze leeftijdscategorie. De spreiding van het aantal gewichtenleerlingen onder alle scholen leidt ertoe dat steeds meer scholen eigen budget zouden moeten inzetten op het bestrijden van onderwijsachterstanden. Echter omdat het aantal gewichtenleerlingen vaak onder het drempelaantal blijft krijgen zij hiervoor vanuit het Rijk geen vergoeding. Voldoen aan de voorwaarden voor dubbele bezetting, het werken met een effectief programma, etc. liggen daarom niet in hun mogelijkheden. In 2010 is vanuit het VVE budget aan alle scholen een impuls gegeven, waarmee iedere school naar eigen inzicht lesmateriaal voor het bestrijden van onderwijsachterstanden voor de vroegschoolse periode heeft kunnen aanschaffen. Doordat het aantal leerlingen met een achterstand in de klassen niet erg hoog is, is het niet in kunnen zetten van dubbele bezetting niet erg voelbaar. Iedere school bewerkstelligd verder het bestrijden van onderwijsachterstanden op eigen wijze. De onderwijsinspectie ziet erop toe dat deze scholen voldoende doen om onderwijsachterstanden te bestrijden

Er zijn 4 scholen waarbij het percentage gewichtenkinderen nog boven de 20% stijgt. Het gaat hier om de Cornelis Jetses, de Springveer, de Krullevaar en de Dobbelsesteen. Dit percentage ligt beduidend lager dan aan het begin van de vorige planperiode (2007). Toen lagen de percentages voor 3 van deze scholen rond de 40%. Ook deze 4 scholen werken op eigen wijze aan het bestrijden van onderwijsachterstandenbeleid, waarbij de inspectie een rol heeft in het toezicht.

Het meten van resultaten in het basisonderwijs heeft in de afgelopen jaren niet plaatsgevonden. Om deze reden heeft de projectgroep OAB nu aangegeven dat naast doelgroepregistratie ook registratie qua resultaatmeting noodzakelijk, vooral ook omdat het basisonderwijs geen volwaardig programma kan aanbieden met de huidige spreiding en middelen die ze er voor krijgen. Het basisonderwijs heeft aangegeven de gemeente jaarlijks de beschikking over de volgende geregistreerde toetsmomenten te kunnen geven:

- Cito starttoets groep 1 woordenschat van alle leerlingen, waaronder gemerkt die van de geïndiceerde leerlingen
- Cito eindtoets groep 4 woordenschat van alle leerlingen, waaronder gemerkt die van de geïndiceerde leerlingen
- Doorstroomgegevens naar het voortgezet onderwijs van alle leerlingen, waaronder gemerkt die van de geïndiceerde leerlingen

De resultaten zullen in de toekomst voor wat betreft vroegschoolse educatie bij een evaluatie betrokken worden.

Het basisonderwijs zal aan de hand van overdrachtsformulieren niet de gewichtenkinderen in beeld brengen, maar de doelgroepkinderen.

Consultatiebureau en SWB

Het consultatiebureau van Vèrian en de SWB spelen in Brummen nog steeds een belangrijke rol bij de vroegsignalering van doelgroepkinderen. Het consultatiebureau ziet 98% van alle kinderen in de gemeente en draagt zorg voor verwijzing, zo ook naar de VVE. Van de 2% kinderen die het consultatiebureau niet bezoeken wordt door het consultatiebureau een schriftelijke melding gemaakt bij de huisarts van het kind.

Waar in het verleden het consultatiebureau de term risicokinderen hanteerde, indiceren zij nu in Brummen de doelgroepkinderen VVE op daadwerkelijke taalachterstand. De gewichtenregeling kan hierbij nog wel hulpmiddel zijn, maar is hierbij niet leidend in de indicatiestelling. Belangrijk is hierbij de toepassing van de omgevingsanalyse. Op verschillende momenten wordt peuterspeelzaalbezoek met ouders besproken en gestimuleerd. Dit gebeurt tijdens de consulten van 18 maanden, 2 jaar en 2,6 jaar. De registratie van VVE-indicaties van het consultatiebureau wordt per kwartaal gedeeld met de peuterspeelzaal. Eens per kwartaal vindt nader overleg plaats met de peuterspeelzaal om te bespreken of geïndiceerde kinderen daadwerkelijk zijn aangemeld.

In het kader van het project Taal zonder Drempels is i.v.m. het uitvoeren van de meerwerkzaamheden en controles het consult op de leeftijd van 18 maanden met een kwartier per kind verlengd. In samenwerking met de SWB worden de risicogezinnen maximaal toegeleid naar de peuterspeelzaal. Regulier vinden er casusbesprekingen over individuele gezinnen plaats en vindt afstemming van het aanbod van wijkverpleegkundigen en maatschappelijk werkers plaats. Om de bevindingen en voortgang te bespreken vindt er 3x per jaar een casusbespreking met alle maatschappelijk werkers van SWB, wijkverpleegkundigen en 2 artsen van de JGZ plaats.

Peuterspeelzaal en kinderopvang

Er zijn vier locaties van peuterspeelzalen binnen de gemeente. Het beleid blijft erop gericht om de doelgroepkinderen in de kernen Brummen en Eerbeek te concentreren. In Hall en Empe is er dus geen VVE aanbod. Eventuele doelgroepkinderen uit deze kernen kunnen geplaatst worden in Brummen en Eerbeek.

Gezien het 100% VVE aanbod dat vanuit het Rijk gesteld wordt en de doelgroepdefinitie vanuit de gemeente betekent dit dat in 10 van de 12 groepen op de peuterspeelzaallocaties in Brummen en Eerbeek sprake moet zijn van een dubbele bezetting. In iedere groep worden vooralsnog 8 doelgroepkinderen (op een groep van 16 kinderen) geplaatst. Als het aantal doelgroepkinderen hoger wordt zal het aantal doelgroepkinderen van 8 per groep verhoogd worden. Gezien de beperktere

middelen die beschikbaar zijn vanuit het Rijk stellen we geen maximum aantal doelgroepkinderen per groep meer vast.

De leidsters hebben de cursus Startblokken gevolgd, één van de goedgekeurde programma's voor onderwijsachterstandenbestrijding. Er wordt gewerkt met een peutervolgsysteem, dat tevens gebruikt wordt als overdrachtsformulier naar de basisscholen. Door het werken met overdrachtsformulieren wordt vanuit de peuterspeelzaal en vanaf 2011 ook vanuit het kinderdagverblijf naar iedere school een doorlopende lijn aangehouden qua overdracht van de problematiek per doelgroepkind.

In 2010 was er nog sprake van een aanbod van 3 dagdelen. Nu vanuit het nieuwe beleid 4 dagdelen of minimaal 10 uur VVE verplicht wordt gesteld is gekozen om de openingstijden van de peuterspeelzaal te verruimen. Vanaf 1 januari 2011 krijgen doelgroepkinderen VVE aangeboden van minimaal 10 uur per week verdeeld over 3 dagen. Hiervan is één dagdeel gratis.

Hoewel er ook enkele doelgroepkinderen op de kinderdagverblijven zitten, is er nog geen sprake van actief VVE-beleid richting deze particuliere voorzieningen. Er zijn met de kinderdagverblijven in Brummen en Eerbeek wel duidelijke afspraken gemaakt m.b.t. samenwerken, signaleren van taalachterstand en de overdracht naar de basisscholen. Doelgroepkinderen die op het kinderdagverblijf zitten worden indien ouders dit akkoord vinden gedurende de opvangperiode voor VVE naar de peuterspeelzaal gebracht.

Het Rijk beoogt door middel van de wetwijzigingen nauwere samenwerking tussen kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. In de gemeente Brummen moet de visie op verdere harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaal in 2011 nog verder vorm krijgen. Tevens speelt het ministerie al een tijd met het idee om het bestrijden van achterstanden van doelgroepkinderen binnen het basisonderwijs een plek te geven. Beide mogelijkheden zullen voor Brummen onderzocht worden. Het OAB-beleid zal hierin zeker een belangrijke plaats innemen, daarom wordt niet uitgesloten dat er grote wijzigingen op de hier voorliggende uitvoering van het beleid zullen ontstaan.

2.4 Het VVE beleid Brummen voor 2011 (en 2012)

In dit hoofdstuk treft u naar aanleiding van de evaluatie van de afgelopen planperiode per item de verschillende maatregelen ten aanzien van het onderwijsachterstandenbeleid voor Brummen aan. Dit plan is ten dele een voortzetting van het al genoemde Voorlopige GOA-plan 2007-2010. Dit houdt in dat een aantal ingezette maatregelen gecontinueerd wordt. We noemen voor de volledigheid per item de bestaande en nieuwe maatregelen.

De aanbevelingen voor wijzigingen vanuit de evaluatie zijn hierin meegenomen. Ook werden een aantal wensen genoemd voor de periode na 31 december 2010. Nu helder is welke middelen voor onderwijsachterstandenbestrijding door het Rijk beschikbaar worden gesteld is aangegeven welke wensen niet kunnen worden doorgevoerd in het beleid 2011-2012.

Item 1: Algemene doelstelling en definitie doelgroep

De algemene doelstelling van het VVE in Brummen luidt:

De ontwikkeling van jonge kinderen uit autochtone en allochtone achterstandsgroepen op ontwikkelingsgebieden als taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling zodanig stimuleren om latere achterstand te voorkomen, zodat hun kansen op een goede schoolloopbaan en maatschappelijke carrière worden vergroot.

De definitie van doelgroep:

Een kind behoort tot de doelgroep indien het kind het CB bezoekt en door het CB als risicokind op taalachterstand wordt geïndiceerd en waarvan de ouders deze taalachterstand ook accepteren*

* Het CB hanteert hiervoor vanuit het Van Wijchenschema het woordenschatniveau, de omgevingsanalyse van het kind en de feitelijk gemeten taalachterstand.

Item 2: Verhoging bereik doelgroepkinderen

1. *Streven naar 100% bereik*

Aangezien het consultatiebureau (CB) jaarlijks ongeveer 98% van de kinderen bereikt kunnen er jaarlijks een aantal kinderen niet op onderwijsachterstanden gecontroleerd worden. De redenen dat deze ouders het CB niet bezoeken zijn divers, maar altijd hun eigen keuze. Daarnaast zijn er ook altijd ouders die, ondanks diverse stimuleringsacties, hun kind toch niet naar de kinderopvang (KO) of peuterspeelzaal (PSZ) laten gaan.

Met in achtneming van bovenstaande streven we, d.m.v. diverse acties, naar 100% doelgroepbereik. Er wordt een nauwkeurige registratie bijgehouden van het aantal kinderen dat om bovenstaande redenen helaas niet bereikt kan worden, zodat er wel inzicht is in het percentage (en de motivatie van ouders) dat uiteindelijk niet bereikt wordt.

2. *100% VVE plekken aanbieden*

Alle kinderen die door het CB aangemerkt worden als doelgroepkinderen worden in de gelegenheid gesteld mee te doen aan VVE.

3. *Dubbele bezetting in de groepen 1 en 2 van de drie VVE-scholen zoveel als mogelijk handhaven*
Scholen met een aanzienlijk aantal gewichtenkinderen (die dus boven de drempel uitkomen; voor de gemeente Brummen slechts 3 scholen) krijgen zelf budget voor bestrijding van onderwijsachterstanden en kunnen dit naar eigen inzicht aanwenden voor het bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden. De gemeente mag met het budget voor de voorschoolse periode niet investeren in de scholen.

De spreiding van het aantal gewichtenleerlingen onder alle scholen leidt ertoe dat veel meer scholen eigen budget zouden moeten inzetten op het bestrijden van onderwijsachterstanden. Voldoen aan de voorwaarden voor dubbele bezetting, het werken met een effectief programma, etc. liggen niet in hun mogelijkheden. Zij zullen het bestrijden van onderwijsachterstanden op andere wijze moeten bewerkstelligen. De onderwijsinspectie ziet erop toe dat deze scholen voldoende doen om onderwijsachterstanden te bestrijden.

4. *Concentratie van doelgroepkinderen op twee van de vier locaties van de peuterspeelzalen*
Er wordt alleen in de grote kernen Brummen en Eerbeek VVE aangeboden. Mogelijke doelgroepkinderen uit de kleine kernen wordt een plaats aangeboden in Eerbeek of Brummen.

5. *Doelgroepkinderen op het kinderdagverblijf worden tijdens de opvang naar een VVE traject op de peuterspeelzaal gebracht.*

Door doelgroepkinderen die op een kinderdagverblijf zitten tijdens de opvang naar een peuterspeelzaal te brengen met een VVE traject wordt het bereik verhoogd.

6. *Dubbele bezetting in 10 groepen (i.p.v. 7)*

Door verhoging van het bereik is er met ingang van het nieuwe schooljaar voor Brummen en Eerbeek 10 groepen dubbele bezetting nodig. In beide kernen gaat het om 5 groepen. Met de beschikbare middelen is het mogelijk voor 10 groepen dubbele bezetting in te kopen. Hiermee realiseren we 80 VVE plekken. Mochten er in de toekomst meer VVE plekken nodig zijn, dan zal het aantal kinderen per VVE groep moeten worden verhoogd. Voornamelijk is een aantal aangehouden van 8 VVE kinderen per groep van 16 kinderen (50%).

7. *Verruiming van de openingstijden van de PSZ in Brummen en Eerbeek naar 10 uur verdeeld over 3 dagdelen*

De Wet OKE verplicht 4 dagdelen per week of minimaal 10 uur per week VVE aan te bieden. In de vorige planperiode was 3 dagdelen VVE aanbod nog voldoende. Tijdens deze 3 dagdelen werd 8,5 uur VVE aangeboden. Door verruiming van de openingstijden kan nu 10 uur per week worden aangeboden.

8. *Gesubsidieerd aanbod van het gratis 3^e dagdeel op de peuterspeelzalen voor de doelgroepkinderen*

Normale deelname aan een peuterspeelzaal is voor 2 dagdelen in de week. Het derde dagdeel werd voor doelgroepkinderen gratis aangeboden, zodat het voor de ouders niet duurder werd dan normaal peuterspeelzaal gebruik.

9. *De ouderbijdrage voor doelgroepkinderen is gelijk aan de kosten voor kinderopvang voor ouders die in aanmerking komen voor de hoogste kinderopvangtoeslag.*

VVE moet voor ouders met een laag inkomen laagdrempelig en financieel toegankelijk zijn. Tot nader bericht vanuit het Ministerie zal de hoogte van de ouderbijdrage jaarlijks worden aangepast bij het vaststellen van de ouderbijdragetabel.

10. *Extra subsidie op de ouderbijdrage voor de reguliere deelname aan de peuterspeelzaal voor de laagste twee inkomensgroepen*

Deze regeling komt voort uit bestaand lokaal beleid en is voor ouders met een laag inkomen van wie hun kind niet onder de doelgroep valt. De subsidie van € 10,- per maand geldt voor alle niet doelgroepkinderen die de PSZ bezoeken en in de laagste twee inkomenscategorieën vallen.

11. *Intensivering van vroegsignalering door het CB en samenwerking met SWB bij risicogezinnen (zie bijlage 1)*

De inzet is om ouders zo vroeg mogelijk (bij leeftijd kind: 1,5 en 2 jaar) te stimuleren tot bezoek van de PSZ. Er vindt tevens een controle op daadwerkelijke plaatsing plaats bij 3 jaar. Er zal een tussencontrole door het CB gaan plaatsvinden bij 2,5 jaar. De standaard consulttijd bij 18 maanden is i.v.m. controle op taalachterstand verlengd met een kwartier per kind. Waar nodig zal de samenwerking beter met elkaar worden afgestemd en zal intensiever ingezet worden op problemen bij risicogezinnen.

12. *Scholen melden bij het CB de kinderen die volgens de scholen niet bereikt worden*

Scholen geven aan wel verschil te merken in kinderen die naar de PSZ zijn geweest als het gaat om de periode van gewenning. Ook leeft in het BO het idee dat er nog te veel kinderen niet naar de PSZ of KO gaan. Uit de cijfers van het CB blijkt dit niet het geval te zijn. Dit signaal is opgepakt door scholen te verzoeken daar waar een kind niet bereikt is dit terug te koppelen aan het CB om te kunnen bekijken waar het mogelijk mis is gegaan in de toeleiding.

13. *Vervroegde plaatsing doelgroepkinderen op de leeftijd van 2 jaar en 3 maanden*

Doelgroepkinderen kunnen reeds met 2 jaar en 3 maanden starten op de PSZ.

14. *De inzet van een tolk waar nodig in de communicatie met ouders*

Het komt voor dat ouders erg slecht Nederlands praten waardoor het verstandiger is een tolk in te schakelen. In het geval dat dit nodig is, is verwijzing naar taaltrainingen voor de ouders aan te raden.

Item 3: Deskundigheidsbevordering medewerkers

1. *Deskundigheidsbevordering medewerkers voortzetten*

PSZ: Alle leidsters hebben of volgen nu de vervoltraining Startblokken en basisontwikkeling. Deze training leidt op tot een volwaardig VVE certificaat. De ervaren leidsters volgen als nascholing een verdiepingstraining om de thema's vanuit het basisonderwijs beter op elkaar af te stemmen.

KO: kinderen met een taalachterstand worden vanaf de KO doorgeleid naar de PSZ. Er is een training gevolgd om taalachterstand te herkennen en qua handelen beter aan te sluiten op VVE. Een groot deel van de KO-leidsters volgen de cursus Startblokken en Basisontwikkeling (de gratis VVE training VVersterk bleek niet op te leiden tot een officieel VVE certificaat).

BO: Voor leerkrachten zonder VVE ervaring is het mogelijk mee te doen aan de gratis VVersterk trainingen via Sardes. Gedeeltelijke vergoeding van vervangingskosten voor deelname aan deze gratis VVersterk training zouden geen belemmering meer mogen zijn voor deelname. Wij adviseren het BO om gebruik te maken van deze gratis trainingen. De ervaren leerkrachten volgen samen met de PSZ als nascholing een verdiepingstraining om de thema's vanuit het basisonderwijs beter op elkaar af te stemmen.

Item 4: Verbetering doorgaande leerlijn

1. De PSZ en de KO werken met een peutervolgsysteem/overdrachtsformulier richting BO

Een goede overdracht tussen organisaties zorgt voor een verbeterde doorgaande leerlijn. Alle doelgroepkinderen worden warm overgedragen aan het BO. Het gebruik van het overdrachtsformulier van de PSZ naar het BO is in de afgelopen planperiode in nauwe samenwerking tussen leerkrachten BO en PSZ-leidsters verbeterd, zodat het beter aansluit op het onderwijs. Belangrijk voor de PSZ-leidsters is te weten of hun bevindingen t.a.v. de doelgroepkinderen kloppen, zodat zij hier lering uit kunnen trekken.

2. Het BO zal op eigen initiatief zorgen voor de terugkoppeling van de overdrachtsformulieren naar de PSZ en KO

De PSZ en KO verwachten dat, daar waar in de overdracht iets niet helder is of niet klopt t.a.v. de constateringen van de PSZ en KO, het BO dit op eigen initiatief terugkoppelt.

3. Werken met een erkend VVE programma

Het is van belang dat kinderen de methodiek in de voorschoolse periode herkennen in de vroegschoolse periode. Op de PSZ wordt gewerkt met een effectief VVE programma Startblokken en Basisontwikkeling. Niet op alle scholen wordt met ditzelfde programma gewerkt. Wel werken alle scholen met Schatkist, een methode die de 4 ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, motoriek en sociale emotionele ontwikkeling stimuleert. Ze werken ook op basis van thema's, net als Startblokken en Basisontwikkeling.

Om een betere afstemming en herkenning voor de kinderen te krijgen is er een training gestart om de thema's van het basisonderwijs beter op de peuterspeelzaal te laten aansluiten. Daarnaast vinden scholen dat veel doelgroepkinderen toch nog een te grote taalachterstand hebben. Het werken aan een grotere woordenschat is van groot belang.

Item 5: Aanvullende maatregelen m.b.t. effectiviteitsverhoging VVE-programma

1. Ouderbetrokkenheid via CB

Het CB stimuleert de ouders tijdens de CB-bezoeken om zelf meer met hun kind te praten en spelen. Hiervoor is het normale consult met 5 minuten verlengd.

2. Organiseren van ouderbijeenkomsten op PSZ

Via ouderbijeenkomsten leren ouders hoe ze zelf een bijdrage kunnen leveren aan het verminderen van de taalachterstand van hun kinderen. De PSZ zal specifieke avonden voor **doelgroepouders** organiseren. Er kan dan meer op vaardigheden ingezoomd worden. Voor de aanschaf van het uit te lenen extra spelmateriaal en voorleesmateriaal is voor het jaar 2011 een extra budget opgenomen.

3. Stimulering (na)scholing voor ouders die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen

Er zijn nog te veel buitenlandse ouders die niet of nauwelijks Nederlands praten in de thuissituatie. De oorzaak ligt hier toch vaak in het feit dat de ouders de Nederlandse taal niet voldoende beheersen.

Voor 2011 zijn t.b.v. volwasseneducatie extra trajecten alfabetisering en extra trajecten laaggeletterden bij het ROC ingekocht. Tevens is in samenwerking met de gemeente Apeldoorn een campagne gestart om met name allochtone ouders met kinderen te stimuleren om de Nederlandse taal te gaan leren. Door het organiseren van ouderbijeenkomsten op de PSZ worden ouders ook gestimuleerd om thuis Nederlands te spreken met de kinderen.

Het CB zal op het moment dat zij merken dat ouders niet voldoende Nederlands kunnen een signaal richting de gemeente afgeven om vanuit de Volwasseneducatie nog eens naar de taalsituatie van de ouders te kijken.

Item 6: Vormgeving en overlegstructuur

1. Regierol gemeente

De gemeente bekijkt samen met de partners in het veld de gewenste situatie voor de voor- en vroegschoolse periode en stelt op basis hiervan een bestedingsplan op. In overleg met de partners wordt zoveel mogelijk toegewerkt naar de gewenste situatie waarbij schoolbesturen ook nadrukkelijk zelf investeren in onderwijsachterstandenbestrijding.

2. *Handhaven werkgroep OAB*

De werkgroep valt onder de stuurgroep Jeugd-Onderwijs-Veiligheid. De werkzaamheden voortvloeiend uit het project zijn door de jaren heen qua uitvoering regulier ingebed. De werkgroep blijft bestaan en zal 2 x per jaar vergaderen om de uitvoering te bespreken en de inspanningen te evalueren. Afstemming en informatie met en aan elkaar vindt waar nodig in onderling overleg tussen de partners zelf plaats.

3. *Het onderwijsachterstandenbeleid blijft agendapunt op de Lokale Educatieve Agenda (LEA)*

Deze LEA wordt in 2011 verbreed tot een LEA Jeugd/Onderwijs/Veiligheid

Item 7: Registratie, monitoring, verantwoording

1. *invullen Landelijke monitor*

Het is verplicht jaarlijks een landelijke monitor in te vullen. De gegevens voor de landelijke monitor kunnen met de huidige registratiegegevens van betrokken partijen worden ingevuld.

2. *Uitvoeren 2-jaarlijkse tussentijdse evaluatie bijeenkomsten met de projectgroep OAB*

Eens per 2 jaar wordt het beleid met de projectgroep geëvalueerd.

3. *De registratie door het CB wordt uitgebreid i.v.m. verbeterde afstemming doelgroepkinderen*

Het CB stelt per jaar een lijst op met kinderen die geïndiceerd zijn op taalachterstand (dit kunnen gewichtenkinderen zijn, maar ook kinderen zonder gewicht). Zij stellen tevens een lijst op met namen van kinderen die het CB niet bezoeken. Deze lijsten dienen als overdrachtsdocument naar de PSZ en de gemeente. De PSZ controleert de lijst en geeft richting het CB een signaal af welke kinderen met een taalachterstand toch niet naar de PSZ zijn gegaan. De ouders worden door het CB vanuit het project Taal zonder drempels alsnog gestimuleerd.

Extra aandachtspunt: Het CB stuurt een brief naar de huisarts van het betreffende kind dat het consultatiebureau niet bezoekt met het verzoek nader te letten op eventuele taalachterstand en indien van toepassing door te verwijzen naar deelname aan een VVE groep op de peuterspeelzaal.

6. *Registratie aanwezige doelgroepkinderen BO.*

Het BO krijgt vanuit de PSZ de registratielijst van doelgroepkinderen mee, zodat het BO ook precies weet welke kinderen er op de PSZ met een taalachterstand zijn begonnen. Hiermee wordt voor het BO helder welke kinderen met een taalachterstand zij, buiten de gewichtenregeling om, hebben. Het BO registreert ook zelf de doelgroepkinderen.

7. *Registratie aanwezige doelgroepkinderen op PSZ*

De PSZ houdt een goede registratie bij van doelgroepkinderen met vermelding van start- en einddatum van deelname aan het VVE van alle doelgroepkinderen. Dit om zowel het bereik goed te registreren, maar ook als basis voor de uitbetaling van de subsidie verlaging ouderbijdragen doelgroepkinderen.

8. *Registratie resultaatmetingen BO*

Naast doelgroepregistratie is registratie in het BO qua resultaatmeting voor een goede regievoering op het Onderwijsachterstandenbeleid belangrijk. Het BO heeft aangegeven de gemeente jaarlijks de beschikking over de volgende geregistreerde toetsmomenten te kunnen geven:

- Cito starttoets groep 1 woordenschat van alle leerlingen, waaronder gemerkt die van de geïndiceerde leerlingen
- Cito eindtoets groep 4 woordenschat van alle leerlingen, waaronder gemerkt die van de geïndiceerde leerlingen
- Doorstroomgegevens naar het voortgezet onderwijs van alle leerlingen, waaronder gemerkt die van de geïndiceerde leerlingen

De resultaten BO wat betreft vroegschoolse educatie worden volgens voorschrift van het Rijk jaarlijks overlegd met schoolbesturen.

9. *Financiële verantwoording via de jaarrekening*

Bij wet geregeld heeft de gemeente financiële verantwoording afgelegd via de jaarrekening (SIZA). Dit zal zo blijven. De verantwoording heeft betrekking op de rechtmatige besteding van de middelen. Daarnaast is het ook van belang inzicht te krijgen in de behaalde resultaten.

In de nieuwe planperiode wordt het Project Netwerken niet meer uitgevoerd:

Project Netwerken

Het project heeft in de beginjaren haar nut bewezen, maar nu loopt het aantal deelnemers aan het project steeds verder terug. Er is veel op het gebied van samenwerking tot stand gebracht. Na 8 jaar VVE beleid kan gesteld worden dat veel van de werkzaamheden nu regulier uitgevoerd worden en dat partijen zich in dit circuit weten te vinden als er bespreekpunten zijn. Daarnaast zijn de onderwerpen die aan de orde komen veelal onderwerpen die op de LEA staan en hiervoor is met ingang van oktober 2010 een andere overlegstructuur van kracht.

In de nieuwe planperiode wordt de volgende wens niet doorgevoerd:

Wens ambulante leidster

Vanuit de projectgroep OAB kwam de wens om ter bevordering van de doorgaande leerlijn vanuit de PSZ een soort ambulante leidster in te zetten op alle scholen met doelgroepkinderen. Voordeel voor het doelgroepkind is een betere herkenning van de manier van werken. Voordeel voor de school zou zijn dat ambulante leidster zich 2x per week bezig kan houden met de doelgroepkinderen en de reguliere leerkracht hierdoor meer ruimte krijgt voor de overige kinderen.

Aangezien dit geen verplichting is vanuit de wetgeving en de Rijksregeling financieel ook niet de mogelijkheid biedt om deze wens te bekostigen wordt deze wens niet doorgevoerd. Omdat het aantal doelgroepkinderen erg verspreid zit over de scholen en de doorgaande leerlijn op een andere wijze voldoende wordt gewaarborgd*, is dit geen probleem.

*Tijdens de verdiepingstraining voor PSZ en BO zijn afspraken gemaakt over de te behandelen thema's op zowel de PSZ als het BO, waardoor voor het kind herkenning zal optreden.

3. Taalschakelvoorziening

Taalschakelvoorzieningen (schakelklassen) zijn bedoeld voor zowel autochtone als allochtone leerlingen in het basisonderwijs die een dusdanige achterstand in de Nederlandse taal hebben, dat zij niet (meer) met succes kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs. In een aparte groep wordt onderwijs aangeboden dat erop gericht is deze achterstand weg te werken, zodat de leerling daarna (weer) volledig deel kan nemen aan het reguliere onderwijs.

Van gemeenten wordt verwacht dat zij met de schoolbesturen afspraken maken over de scholen waaraan schakelklassen worden verbonden en dat zij afspreken op grond van welke criteria wordt bepaald welke leerlingen een grote achterstand in de Nederlandse taal hebben.

Gemeenten voeren de regie over de toekenning van het budget voor schakelklassen en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het lesprogramma en de selectie van de leerlingen voor de schakelklassen.

Uit de evaluatie van de pilot taalschakelvoorziening Eerbeek voor de groepen 7 en 8 blijkt dat de resultaten die bereikt zijn positief zijn, maar dit is volledig gebaseerd op een gevoel. De resultaten zijn niet aantoonbaar. Uit gesprekken met de scholen blijkt dat achterstandenbestrijding op jongere leeftijd in de groep 1 t/m 4 de voorkeur heeft. Dit is uiteindelijk voor alle kinderen beter. Er is daarom besloten aan de pilot voor de groepen 7 en 8 geen vervolg te geven.

Tijdens de evaluatie kwam aan de orde dat De Springveer te Eerbeek graag een volwaardige taalschakelvoorziening aan haar school wil koppelen. Door inzet van onderwijsachterstand middelen zou dit een gemeentebrede voorziening zijn. Een dergelijke taalschakelvoorziening kost minimaal € 50.000. Met de middelen die beschikbaar worden gesteld door het Rijk is een taalschakelvoorziening in de gemeente Brummen niet haalbaar. Overigens wordt de Springveer in augustus 2011 opgeheven en is realisatie van een taalschakelvoorziening gekoppeld aan deze school niet wenselijk. Er wordt gebruik gemaakt van taalschakelvoorzieningen in Apeldoorn en Zutphen.

Scholen gaven aan veel te voelen voor het verbinden van voorschoolse educatie aan de scholen, zodat men zich als school zijnde kan richten op 2-13 jarigen. Vorig jaar bracht de Onderwijsraad het

advies 'Naar een nieuwe kleuterperiode in de basisschool' uit. Momenteel is bekend dat het Ministerie een landelijke proef wil houden waarbij peuters met een leerachterstand zich kunnen ontwikkelen op een basisschool. Doel van de proef is om de prestaties van jonge leerlingen met een (taal)achterstand vroegtijdig en spelenderwijs te verbeteren, zodat deze 'startgroepkinderen' alsnog een vliegende start kunnen maken op het moment dat ze 'echt' naar de basisschool gaan.

Het onderzoeken van deze mogelijkheid voor de gemeente Brummen is zeer wenselijk en wordt in 2011 meegenomen met het onderzoek naar eventuele verdere harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang.

4 Financiële middelen

Voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid ontvangt de gemeente een doeluitkering van rijksoverheid. Deze rijksmiddelen dienen specifiek te worden ingezet voor de voor- en vroegschoolse educatie (met name voorschoolse educatie) én voor taalschakelvoorzieningen.

4.1 Financieel kader voorschoolse voorzieningen

Op basis van de huidige informatie zal de gemeente Brummen jaarlijks een bedrag van € 155.906 ontvangen voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid. Dit bedrag wordt berekend door het beschikbare bedrag te delen door de som van schoolgewichten van alle gemeenten en de uitkomst te vermenigvuldigen met het schoolgewicht van de gemeente Brummen.

De Algemene Maatregel van Bestuur geeft richtlijnen m.b.t. de besteding van deze gelden, te weten:

- De gemeente besteedt de specifieke uitkering aan voorschoolse educatie en aan schakelklassen om onderwijsachterstanden te bestrijden, waarbij maximaal 15% kan worden besteed aan coördinerende of overige activiteiten die hieraan zijn gerelateerd. Gezinsgerichte activiteiten of activiteiten gericht op maximalisering van toeleiding naar de voorschoolse educatie worden hieruit bekostigd.
- De gemeente kan maximaal 20% van de uitkering besteden aan de voorbereiding voor het inrichten van schakelklassen.
- Bij de besteding van rijksbijdrage aan voorschoolse educatie geldt dat:
 - o De gemeente aangeeft wat de criteria zijn voor een doelgroepkind om in aanmerking te komen voor het volgen van voorschoolse educatie;
 - o Elk doelgroepkind tenminste 10 uur per week gedurende min. 12 maanden deelneemt aan voorschoolse educatie.

De te besteden middelen worden jaarlijks door middel van een verslag in de gemeentelijke jaarrekening verantwoord. Aan het eind van de 4-jaarlijkse periode wordt een definitieve afrekening gemaakt en zal het geld dat niet besteed is terugvloeien naar het Rijk. Dit betekent dat eventuele overschrijding van het budget in een jaar weer opgevangen kan worden in volgende jaren.

4.2 Financieel kader vroegschoolse voorzieningen

De VVE scholen krijgen voor het vroegschoolse gedeelte zelf een budget toegekend. Vooralnog gaan we er vanuit dat scholen in overleg met de inspectie treden om goede afspraken te maken over voldoende uitvoering van het bestrijden van taalachterstanden op deze scholen.

Daar waar de 3 VVE scholen nog een budget ontvangen, ontvangen de overige scholen door het toepassen van een drempel geen extra middelen voor uitvoering van onderwijsachterstanden. Ook zij zijn zelf verantwoordelijk voor het maken van goede afspraken met de inspectie voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De gemeente heeft hierin geen bemoeienis.

4.3 Bezuiniging

In de 4 voorgaande jaren bedroeg de subsidie voor het bestrijden van onderwijsachterstanden afgerond € 197.811 per jaar. Voor de komende jaren zal dit bedrag afgerond € 155.906 bedragen. De middelen uit voorgaande jaren werden op basis van het plan 2007-2010 niet volledig ingezet, waardoor de bezuiniging van € 42.000 nu niet volledig gerealiseerd hoeft te worden. Enkele aanpassingen in het plan geven een besparing op het budget. Andere aanpassingen vragen geen extra middelen, alleen een andere werkwijze.

Het opstellen van een meerjarenbegroting wekt de verwachting dat het plan de komende jaren ongewijzigd uitgevoerd zal worden. Dat is hoogstwaarschijnlijk niet het geval. De harmonisatie kinderopvang peuterspeelzaal kan er toe leiden dat binnen afzienbare tijd het peuterspeelzaalbeleid en kinderopvangbeleid een andere vorm krijgt. In de gemeente Brummen is de eerste stap hiertoe reeds gezet door de stichting Peuterspeelzalen Brummen, de Stichting Kinderopvang Brummen en de

Stichting Kinderopvang Eerbeek tot één stichting om te zetten. De volgende stap is een visie op verdere samenwerking. Denk hier bijvoorbeeld aan het aanbieden van peuterarrangementen op de kinderopvang. Deze visie wordt het komende jaar verder uitgewerkt, maar zal zeker gevolgen hebben voor de uitvoering van het VVE beleid.

Daarnaast speelt momenteel dat het Ministerie een landelijke proef wil houden waarbij peuters met een leerachterstand zich kunnen ontwikkelen op een basisschool. Doel van de proef is om de prestaties van jonge leerlingen met een (taal)achterstand vroegtijdig en spelenderwijs te verbeteren, zodat deze 'startgroepkinderen' alsnog een vliegende start kunnen maken op het moment dat ze 'echt' naar de basisschool gaan.

Ook krijgen we op korte termijn te maken met clustervorming van de scholen. Ook hier speelt een vergaande ontwikkeling. Schoolbesturen willen per cluster kinderopvang van 0-12 jaar aanbieden. Daarbij willen zij zelf verantwoordelijk zijn voor de keuze van een partner in deze. Mogelijk komen er daardoor naast de lokale kinderopvangpartijen meerdere kinderopvangpartijen van buiten de gemeente. Om met elkaar 100% bereik van de doelgroepkinderen te garanderen zal onderzocht moeten worden op welke wijze het haalbaar is om ook met die eventuele nieuwe kinderopvangpartijen de doelstelling te bereiken. Uitgangspunt bij eventuele ontwikkelingen op dit vlak is dat nieuwe partijen de basisvisie van het Brummense VVE beleid accepteren.

Het onderzoeken van al deze mogelijkheden voor de gemeente Brummen is de moeite waard.

Gezien al deze ontwikkelingen is in dit plan slechts voor de komende twee jaar een begroting opgenomen. Met dien verstande dat eind 2011 besloten wordt tot verlenging van het plan met eventueel een jaar. Verlenging is afhankelijk van de eventuele voortgang en besluitvorming rondom de hierboven genoemde ontwikkelingen.

4.4 Begroting

Jaar	2011	2012 1)	2013	2014
INKOMSTEN				
Doeluitkering Rijk	155.906	155.906	155.906	155.906
UITGAVEN				
1. Inrichten schakelklasvoorziening (maximale besteding € 31.181)				
Subtotaal	0	0		
2. Voorschoolse educatie				
dubbele bezetting peuterspeelzaal 10 groepen, bezetting 8 VVE plekken op 16 kinderen (inclusief verruiming openingstijden naar 10 uur per week en gebruik overdrachtsformulieren)	101.105	105.150		
Uitvoering scholingsplan (aanvulling op uitvoeringsplan 2010)	25.000	10.000		
Compensatie groepsgrootte 2)	Wet OKE	Wet OKE		
Regeling rijk compensatie doelgroepkinderen 3)	7.000	5.400		
Compensatie gratis 3e dagdeel peuterspeelzaal 3)	8.900	9.500		
Subsidie ouderbijdrage laagste inkomensgroepen 3)	3.100	3.300		
Voorlichtingsbijeenkomsten doelgroepouders inzake ouderbetrokkenheid (voor 2011 incl. voorleesmateriaal en spelmateriaal)	3.000	2.000		
subtotaal	148.105	135.350		
3. Toeleiding				
Taal zonder drempels: Verian (consultatiebureau) Maximale toeleiding geïndiceerde kinderen naar de VVE trajecten (dubbel consult 18 maanden) en samenwerking SWB bij risicogezinnen	6.183	6.430		
SWB maatwerk inzake 'Taal zonder drempels' inclusief casusbesprekingen met JGZ (70 uur)	4.700	4.900		
Tolk	500	500		
Subtotaal	11.383	11.830		
4. vroegschoolse educatie				
Subtotaal	0	0		
TOTAAL	159.488	147.180		

- 1) Eind 2011 wordt besloten of uitvoering voor 2012 op dezelfde wijze doorgang vindt.
- 2) Wordt gefinancierd vanuit de wet OKE omdat het een regulier gevolg is vanuit deze wet.
- 3) Het uiteindelijke bedrag is afhankelijk van het aantal doelgroepkinderen.

Activiteit
<p>1. Maximale toeleiding geïndiceerde kinderen naar de VVE trajecten</p> <p>Kinderen worden geïndiceerd volgens omgevingsanalyse en volgens beoordeling van het CB team. 5 minuten per kind om de omgevingsanalyse uit te voeren en de vervolgacties op te nemen. Deze 5 minuten vallen in de uitbreiding van het 18 maandconsult.</p> <p>Op verschillende momenten wordt PSZ / VVE bezoek met ouders besproken en gestimuleerd. Dit gebeurt tijdens de consulten van 18 maanden, 2 jaar, 2,6 jaar.</p> <p>Het doel is alle geïndiceerde kinderen bij de leeftijd van 2,3 jaar deel te laten nemen aan het VVE traject.</p> <p>De JGZ brengt in kaart welke kinderen geïndiceerd zijn, bespreekt het belang van een VVE traject met de ouders en bespreekt met de ouders of de kinderen werkelijk aangemeld zijn en starten met het VVE traject.</p> <p>Er is 1x per kwartaal een overleg met de PSZ om te bespreken of de geïndiceerde kinderen al zijn aangemeld en om casussen te bespreken / volgen. Dit gesprek vindt plaats met de directeur van de PSZ en de wijkverpleegkundige van de JGZ. Ouders zijn op de hoogte van dit afstem overleg.</p>
<p>2. Dubbele consulten op de leeftijd van 18 maanden ivm volledige samenwerking met SWB bij risicogezinnen maximale toeleiding PSZ</p> <p>Richten op toeleiding PSZ voor kinderen uit risicogezinnen en geïndiceerde kinderen voor VVE, hernieuwende inschatting taalspraak achterstand via omgevingsanalyse bij de leeftijd van 18 maanden, begeleiding bieden naar een afname taal spraak achterstand. Deze taken worden naast de onderwerpen uit het basistaken pakket van het CB uitgevoerd. zoals, afnemen van de algemene anamnese, van Wiechenschema, voeding, ziekte, meten, wegen etc. etc.</p> <p>Regulier individuele casusbespreking over individuele gezinnen en afstemming aanbod door WV en MW. Geen extra kosten aan verbonden valt onder reguliere werkzaamheden.</p> <p>3x per jaar casusbespreking met maatschappelijk werkers van SWB en drie wijkverpleegkundigen en 2 artsen van JGZ.</p>

Twee keer per jaar juni en januari wordt er gerapporteerd over de voortgang van het afgelopen halve jaar. Tevens wordt inzichtelijk gemaakt om hoeveel geïndiceerde kinderen het gaat binnen de gemeente Brummen. Vanaf 2011 zijn deze kindgegevens uit ons digitale programma te genereren.

